

Založené 1999

Pokoj a dobro

Katolícky časopis farnosti Markušovce
Ročník 11 Číslo 2 Apríl 2009

VEĽKONOČNÉ PÁPEŽOVO „URBI ET ORBI“

Na veľkonočnú nedeľu pápež vystúpi na balkón Svätopeterskej baziliky vo Vatikáne v tom najslávnejšom oblečení a so všetkými znakmi svojho úradu Najvyššieho pastiera Cirkvi a prednesie svoje „Urbi et Orbi“, čiže požehnanie mestu Rímu (Urbi) a celému svetu (Orbi). Najprv však v mnohých svetových jazykoch prednesie zvest: Kristus vstal z mŕtvych, ako to sám o sebe predpovedal, aleluja! A práve tu sa ukáže

nádherná rozmanitosť, sila i bohatstvo obsahu jednotlivých slov, ktoré nesú v sebe „pečať“ nielen dejín, ale aj povahu, svojho národa.

Latinčina nesie v sebe znaky nielen Rimanov, ich právnej kultúry a presnosti obsahu, ale keďže ide o oficiálnu reč Cirkvi, v ktorej sa stáročia rozvíjala aj teologická veda, nesie v sebe prvky teologicko-biblickej presnosti: „Resurrexit sicut dixit. Alleluja“ čo by sa dalo v slovenčine vyjadriť,

že „(Ježiš) vstal, ako (pred) povedal. Radujme, tešme sa“. V taliančine dostane pápežský veľkonočný pozdrav úplne iné poslanstvo: Buona Pasqua, čo sme voľne vyjadрили ako šťastné sviatky. Lenže slovo „Pasqua“ je biblického pôvodu a používal sa v súvislosti s prechodom Izraelitov cez Červené more, keď ich viedol Mojžiš pri úteku z Egypta. Ide o symbol prechodu cez „smrť“, pretože všetci Izraeliti mohli zahnúť, lebo na jednej stra-

ne stálo pred nimi Červené more a na druhej strane Faraónovo vojsko. Tým, že ich Pán Boh previedol cez more, previedol ich „údolím smrti“ do nového života. Preto taliansky veľkonočný pozdrav je vlastne priáním šťastného „prechodu“ bránou smrti k novému životu s Bohom. A je to úžasné poslanstvo plné veľkonočnej nádeje. Na prvý pohľad slovenské veľkonočné želanie nám nepripadá

(pokračovanie na str. 6)

Znaky pápežskej moci

Jozef Skupin
čítaj str. 3-4

Veľkonočné ráno

Peter Lazor
čítaj str. 5-6

Izrael mojimi očami

Monika
Hamráková
čítaj str. 8-9

Milí čitatelia!

V básni známeho slovenského autora, ktorá má názov *Ako sa pije zo studničky*, a ktorá je už aj zhudobnená, sa píše: „K studničke musíš klaknúť. Inak by si nevedela z nej živú vodu piť.“

Tieto verše považujem za veľmi oslovujúce práve vo veľkonočnom období. Človek nemusí byť ani veľkým znalcom básní, aby pochopil význam slov studnička a tiež živá voda.

Naozaj, ak sa chceme napiť z Prameňa, musíme si klaknúť vo svojom srdci. Obrúsiť pýchu, skresať zo svojho egoizmu, zísť dole z piedestálu svojej povážlivej nadutosti, usilovať sa o dodržiavanie Božích prikázaní. Som presvedčená, že mnohí v pôstnom období „pracovali na sebe“, aby sa priblížili aspoň o krôčik k ideálu, ku ktorému sa máme celý život približovať. Odhliadnúc od toho, do akej miery sa nám to podarilo alebo nepodarilo.

Myslím si tiež, že viacerí sa pripoja k názoru, že Veľkonočné trojdnie je najsilnejším duchovným a citovým prežívaním veriaceho, ktorý berie život s Bohom vážne.

Čo už môže byť istejšie v živote človeka ako to, že sme vykúpení Kristovou smrťou? Tento fakt nestačí prijať len svojím rozumom

a súhlasiť s ním. Pokiaľ ho nedostaneme do svojho srdca a neuveríme tomu, potom to bude stále len povrchné prežívanie kresťanského života, počas ktorého si často zúfame a bedákame, keď sa naše životné plány vyvíjajú iným smerom, ako by sme my chceli. Predstavujem si to obrazne tak, akoby vedľa nás kráčal Ježiš a my občas „pobehneme“ dopredu, občas „zaostávame“... Pokiaľ však nezosúladiťme s Ním krok, budú sa naše životné plány s Božími plánmi míňať. A to má dopad na človeka a na ľudstvo. Napríklad aj v podobe tej celosvetovej hospodárskej krízy. Tak, ako to raz povedal Ján Pavol II.: „Božie plány sa nezhodujú s ľudskými. Sú totiž nekonečne lepšie.“ Problémom nás ľudí je mnohokrát to, že tým Božím plánom nerozumieme, lebo im nechceme porozumieť. Porozumieť im, znamená klaknúť si k studničke živej vody.

Klaknúť si k Prameňu často bolí. Povzbudzujúce pritom je že všetko, čo má v živote hodnotu a cenu „niečo stojí“ – obeť, sebazaprenie, stratu, prijímanie ťažkých a ľudsky nevysvetliteľných udalostí s odovzdanosťou do Božej vôle. Pozitívne pritom je, že nie sme sami. Boh nás nikdy neopustí, ak budeme po ňom túžiť. Veríme tomu?

Prajem nám všetkým, aby nás počas tohtoročných veľkonočných sviatkov „neboleli kolená“, keď sa budeme chcieť napiť zo studničky živej vody. A aby nám to vydržalo čo najdlhšie.

Monika Hodnická,
šéfredaktorka ■

zdravotnícke okienko

Cukrovka u detí

Dnes by som vám chcela predstaviť ochorenie, ktoré môže významne zmeniť a ovplyvniť kvalitu života dieťaťa i rodiča – cukrovku.

Cukrovka alebo diabetes mellitus alebo tzv. „sladká choroba“ sa žiaľ vyskytuje v ostatnom období stále viac a viac v detskom veku. Nezriedka ochorejú aj deti v batolivom či dojčenskom období. Cukrovka detí sa líši od takzvanej „stareckej“ cukrovky, ktorú poznáme zväčša u našich rodičov i prarodičov. Na rozdiel od tohto druhu cukrovky detská cukrovka vzniká z nedostatku inzulínu, tvoriaceho sa v podžalúdkovej žľaze. Jediná liečebná možnosť je liečba inzulínom. „Starecká“ cukrovka vzniká skôr z necitlivosti cieľových buniek na inzulín, teda z inzulínorezistencie a lieči sa tabletami – antidiabetikami. Táto cukrovka vzniká najčastejšie u obéznych ľudí, u ľudí so stresovým životným štýlom a nezriedka sa kombinuje s infarktom myokardu, hypertenziou či cievnou mozgovou príhodou. Cieľom liečby cukrovky je vyrovnaná hladina cukru a prevencia neskorých komplikácií – ktorými sú hlavne cieвне komplikácie na nohách, v obličkách, sietnici, srdci a pod. Pacienti s diabetom nezriedka končia na hemodialýze, oslepnú, alebo je nutná amputácia končatiny.

V tomto príspevku by som sa chcela venovať predovšetkým detskej cukrovke. Cukrovka u detí je tzv. cukrovka závislá na inzulíne. Patrí medzi autoimunitné ochorenia, keď sa u disponovaných jedincov,

najčastejšie v súvislosti s vírusovým ochorením, náhle vzbúri imunita proti vlastnému organizmu. Vznikajú autoprotilátky, ktoré ničia bunky produkujúce inzulín v podžalúdkovej žľaze. V súvislosti s nedostatkom hormónu inzulínu stúpa hladina cukru v krvi do vysokých hodnôt. Cukor sa takto dostáva do moču. Choré dieťa je neustále smädné, často a veľa močí a nezriedka chudne. Ak tieto úvodné príznaky prehliadneme, zachytíme cukrovku až v štádiu tzv. diabetickej kómy, ktorá sa prejaví bezvedomím a prehĺbeným dýchaním. Takéto dýchanie sa podobá astmatickému záchvatu, avšak koža je rozpálená, červená, spotená a dych je acidotický. Celý proces môže trvať aj 3-4 týždne. Stáva sa, že cukrovku zachytíme v ranom štádiu pri preventívnom vyšetrení alebo inom sprievodnom ochorením. V takomto prípade je liečba diabetu úspešnejšia. Problémom cukrovky je okrem vysokej aj nízka hladina cukru – tzv. hypoglykémia. Tá totiž bezprostredne ohrozuje diabetika na živote. Varovné signály hypoglykémie sú zmeny v správaní, hlad, triaška, kŕče, ale i bezvedomie. Správna liečba detskej cukrovky má svoje úskalia, ktoré súvisia s vekom dieťaťa. Nejednen diabetológ sa prizná, ako ťažko je liečiť cukrovku u malého dieťaťa, ale aj u dospievajúceho, ktorý svoju chorobu neakceptuje a vzbúri sa proti nej. O týchto úskaliach by sme si niečo povedali nabudúce.

Jana Virčíková,
detská lekárka ■

ZNAKY PÁPEŽSKEJ MOCI NAJVYŠŠIEHO PASTIERA CIRKVI

Znakmi alebo symbolmi úradu Najvyššieho pastiera Cirkvi sú: rybársky prsteň (lat. *annulus pescatoris*), pálium (lat. *pallium*) a pápežský kríž (lat. *ferula*). V ostatných desaťročiach sa podoby týchto znakov trochu menia. A práve na tieto zmeny chce tento článok poukázať.

Rybársky prsteň

Prsteň je symbolom zasnúbenia pápeža s Cirkvou. Medzi ním a jeho úradom je zväzok. Rybárskym sa tento prsteň nazýva preto, lebo pápež je nástupcom apoštola Petra, ktorý bol prvým pápežom a pôvodným povoláním bol rybár, ktorého povolal Kristus „lovíť ľudí“ pre nebeské kráľovstvo. Tento prsteň používajú pápeži aj ako „pečať“, ktorými označujú vlastné významné úradné listiny. Preto pri smrti pápeža sa jeho rybársky prsteň rozlomí, aby sa viac nemohol použiť. Každý pápež používa svoj vlastný rybársky prsteň. V súčasnosti ide o vzácny zlatý prsteň.

Pálium

Pálium je pripravené z ovčej vlny. Pápež na sviatok sv. Agnesy, panny a mučenice (21.1), požehnáva dva baránky, z ktorých sestry benediktínky z kláštora sv. Cecílie v Trastevere v Ríme utkajú pália. Tieto sú potom v špeciálnom kufríku dňa 28.6. prenesené na náhrobný kameň sv.Petra, kde ostanú celú noc. Nasledujúceho dňa (29.6.) pri slávnostnej svätej omši na sviatok apoštolov sv.Petra a Pavla ich pápež odovzdáva novomenovaným metropolitom. V prípade pápeža, deň pred jeho uvedením do úradu, je jeho pálium položené cez noc na hrob sv.Petra a na druhý deň počas inaugurácie je mu toto pálium odovzdané.

Benedikt XVI. pri svojom uvedení do úradu pápeža v kázni vysvetlil aj symboliku pália. Predstavuje obraz jarma (ťažbu, bremeno) Ježiša Krista, ktoré pápež prijíma. Ale je aj symbolom radosti z plnenia Božej vôle. Ovčia vlna, z ktorej je pálium zhotovené, pripomína stratenú biblickú ovečku, ktorú pápež stáby Kristus nachádza a na

pleciach ju prináša späť k stádu. Symbolizuje teda pápežské pastierske poslanie, v ktorom pápež nasleduje Krista Dobrého pastiera. Okrem pápežského pália Cirkve pozná a používa aj pálium arcibiskupa metropolitu (na Slovensku sú dvaja: v Bratislave a v Košiciach).

Počas pôsobenia Jána Pavla II. nebolo pápežské pálium odlišené od arcibiskupského. Obidva boli rovnaké. Túto formu pália používali pred ním pápeži Ján Pavol I., Pavol VI., bl. Ján XXIII. a ďalší.

Pápež Ján Pavol II. s páliom, aké užívajú metropolití. Na páliu je možné vidieť tri spony.

Pápež Benedikt XVI. prijal pálium v starodávnej forme. V homílii počas inauguračnej svätej omše povedal, že toto, ním prevzaté pálium, je starobylé a používali ho rímski biskupi od IV. storočia.

Ján Pavol II. počas svojho príhovoru na generálnej audiencii dňa 30.6.1999 poukázal, že arcibiskupské pálium je symbolom moci, akú metropolita prijíma v spoločenstve s Rímskou cirk-

vou, symbolom špeciálneho spojenia metropolitov s nástupcom sv.Petra. Je symbolom nevinnosti (symbolika bielej vlny) a znakom vernosti, ktorá bráni záujmy Cirkvi aj za cenu preliatia vlastnej krvi, čo symbolizuje šesť krížov na arcibiskupskom páliu.

Vráťme sa k pápežskému páliu. Prvé pálium, ktoré používal pápež Benedikt XVI., malo dĺžku 216 cm, šírku 11 cm a päť červených krížov. Pripevňovalo sa na vrchné rúcho (ornát) tromi sponami. V porovnaní s formou pália, ktoré užívajú metropolití a ktoré užívali aj predchádzajúci pápeži, jeho konce neviseli na prsiach a na pleciach ale na ľavej strane až dolu k nohám.

Pápež Benedikt XVI. s páliom, na ktorom sú viditeľné tri spony, v ruke má pápežský kríž, aký pre pápeža Pavla

VI. navrhol Lello Scorzelli, po ľavici pápeža je arcibiskup Mons. Piero Marini

Dňa 29.6.2008 Benedikt XVI. začal však užívať iné pálium. Forma tohto druhého pália pripomína pálium užívané v dobe pápežov do čias pontifikátu Jána Pavla II. (1978). Mons. Guido Marini ako pápežský ceremoniár ako dôvod zmeny formy pápežského pália poukazuje na to, že toto „nové“ pálium používali pápeži asi posledných 12 storočí (je teda „mladšie, než predchádzajúce“) a priznáva, že „dlhé“ pálium spôsobovalo aj praktické ťažkosti. Napokon vraj „dlhé“ pálium pápeži od 12. storočia nenosili, ale používali to menšie a praktickejšie.

Pri porovnaní pália, ktoré užíva pápež v súčasnosti a pália, ktoré užívali metropolitni, vidíme niektoré odlišnosti. Prvá odlišnosť je vo veľkosti. U pápeža je asi deväť cm široké, u metropolitov asi päť cm široké. U pápeža je väčšie ako u metropolitov. Pápežské pálium má šesť červených (purpurových) krížov, pálium metropolitov má tiež šesť, ale čiernych krížov, ktoré sú v porovnaní s pápežským páliom menšie. Druhá odlišnosť je vo forme. Pápežské pálium je „ploché“, pálium metropolitov je „hranaté“.

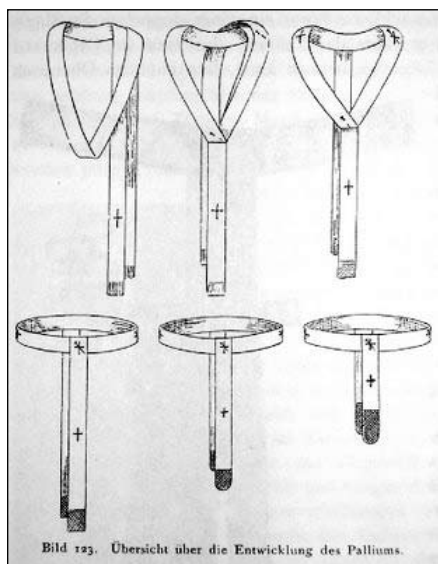

Bild 123. Übersicht über die Entwicklung des Palliums.

Vývoj formy pália

Na Východe (napríklad u grécko-katolíkov) je páliu podobný omofór (gr. Omoforion). Omofór je hlavným znakom biskupa (v byzantskom ríte každý biskup nosí omofór). Sú dve formy omofóru: veľký a malý. Veľký

omofór má dĺžku až 350 cm a šírku až 25 cm a má päť krížov. Malý omofór je podobný latinskej kňazskej štóle, je však kratší. Omofór na rozdiel od pália, ktoré je biele, sa používa vo farbe liturgických rúch.

Malý omofór

Veľký omofór

Pápežský pastiersky kríž

Pápežský pastiersky kríž (biskupi používajú pastiersku palicu) je znakom pastierskeho poslania pápeža, aby viedol veriacich k spásu. Jána Pavla II. sme vidali s pápežským krížom v ruke. Bol to strieborný kríž s korpusom Ukrižovaného Krista, ktorý pre pápeža Pavla VI. navrhol taliansky architekt a dizajnér Lello Scorzelli.

Kríž, ktorý užívali pápeži od stredoveku, bol trojitý.

Aj pápeža Jána Pavla II. sme mohli vidieť s týmto tradičným trojitým pápežským krížom, i keď zriedka.

Pápež Ján Pavol II. pri otvorení Svätej brány na Bazilike sv. Petra

Benedikt XVI. začal nosiť pápežský kríž, ktorý pred ním nosili Pavol VI., Ján Pavol I., a Ján Pavol II. od Kvetnej nedele (16.3.) v roku 2008 začal užívať kríž, ktorý užíval bl. Pius IX. Tento kríž je jednoramenný, grécky (rovnoramenný), bez vyobrazenia. Takýto kríž používal aj bl. Ján XXIII. počas II. vatikánskeho koncilu. Dôvodom návratu k forme, ktorú pápeži pred Pavlom VI. používali, bolo podľa Mons. Guida Mariniho rozhodnutie pápeža Benedikta XVI. pre ľahší a vhodnejší pápežský kríž.

Pápež Benedikt XVI. s ferulou počas sprievodu a svätej omše na Kvetnú nedeľu v roku 2008 vo Vatikáne

Jozef Skupin ■

Velkonočné ráno – teraz

Pretože ráno robí deň... tento reklamný slogan som si všimol pri večeri, keď som deťom posypával krupicovú kašu grankom. Bol na krabici. Keď sa stretnem so slovom ráno, v myslí sa mi akoby automaticky spája s tým Velkonočným ránom, ktoré je skutočnou zárukou našich dní.

To veľkonočné ráno má v sebe chuť a vôňu, ktorá sa nedá len tak opísať. Pripomína mi pocit, ktorý mám po spovedi, po prijatí Ježiša, je to chuť Eucharistie, splynutie s Ním, s nebom. Už od mala som vždy pozorne počúval úryvok z evanjelia o udalostiach otvoreného hrobu. Zakaždým som si to preniesol do času – teraz, a to vo mne vzbudzovalo radostné chvenie tela a duše. Stále som mal pocit akoby ten otvorený prázdny hrob bol niekde za naším kostolom a že Ježiš, ktorý bol ešte včera mŕtvý, práve vchádza živý, krásny, oslávený cez zatvorené dvere k nám. Prežívanie veľkonočných tajomstiev je mojou srdcovou záležitosťou.

Chcem sa tu dotknúť niektorých tém, ktoré majú priamy súvis s Veľkou nocou a to - svätá omša, prijímanie Eucharistie a naše zmŕtvychvstanie do večného života. Ani jedna z nich by bez Ježišovho utrpenia a slávneho zmŕtvychvstania nemala zmysel, alebo by vôbec neboli. Necítim sa hodný robiť prednášku, chcem len sprostredkovať,

čo mňa oslovilo po prečítaní náboženskej literatúry.

Svätá omša ako nebo na zemi

Svätý Otec Ján Pavol II. nazval omšu „nebo na zemi“. Vysvetľuje, že „liturgia, ktorú slávime na zemi, je tajomnou účasťou na nebeskej liturgii.“ Kľúčom k pochopeniu omše je biblická Kniha zjavenia a naopak Kniha

zjavenia sa dá pochopiť len skrze svätú omšu. „Potom som videl: Hľa otvorené dvere na nebi“ (Zjv 4,1). A dvere sa otvorili na ...nedelnú omšu v našom kostole. V Knihe zjavenia máme akoby nutkanie hľadať niečo fascinujúce, niečo čo predpovedá budúcnosť, a pritom je opisom niečoho, čo zakaždým prežívame na omši. Keď spievame svätý, svätý, svätý, spievajú s nami anjeli a všetci svätí v nebi, nie akoby, ale skutočne teraz, súčasne. Pri pozdvižení k nám zostupuje Syn človeka na nebeských oblakoch – Eucharistia a dym kadidla, podotýkam, nie akože ale naozaj, aj tu platí - teraz. A môžeme sa ho dotknúť, aj fyzicky. Lenže na omši je prítomná aj druhá strana. Zlý nás odpútava od pozornosti od stotožnenia sa s udalosťami. Zamestnáva našu myseľ úvahami o prisediaciach, o tom, že nás vyrušujú malé deti, kritizovaním kázne, spevu... Lenže Ježiš je aj nad týmto. Jeho druhý príchod je tu na každej svätej omši. V Matúšovom evanjeliu Ježiš hovorí: „Niektorí z tých, čo tu stoja, neokúsia smrť, kým neuvidia Syna človeka, ako prichádza vo svojom kráľovstve.“ (Mt 16, 28). „Nepomíň toto pokolenie, kým sa to všetko nestane.“ (Mt 24, 34). Ježišova prítomnosť je skutočná a trvalá v Oltárnej svia-

tosti. Takže vás všetkých pozývam do „neba“.

Ženích a nevesta – Ty a Ježiš

Manželia nie sú len obrazom Božej lásky v rámci trojice, zobrazujú aj lásku medzi Bohom a celým ľudstvom. Manželstvo je živým znakom, ktorý skutočne vyjadruje jednotu Krista a Cirkvi. Manželský slub žijú manželka v celom svojom živote a obzvlášť v manželskom spolení „v jednom tele“. *„Preto muž zanechá otca i matku a pripúta sa k svojej manželke a budú dvaja v jednom tele. Toto tajomstvo je veľké, ja hovorím o Kristovi a Cirkvi“*. (Ef 5,31 – 32). Kristus zanechal svojho Otca v nebi. Zanechal dom svojej matky na zemi – aby svoje telo vydal svojej Neveste, aby sme sa s ním mohli stať „jedno telo“. Keď prijímame telo nášho nebeského Ženicha do svojho tela, podobne ako nevesta, počíname v sebe nový život. Samozrejme, nie je to moje poznanie, je to poznanie viacerých svätých a sú to aj výroky Jána Pavla II. Nechajme teda v sebe pôsobiť túžbu po Milovanom a dovoľme mu vyliť do nás svojho Ducha. Určite pocítíme naplnenie prázdnoty nášho srdca.

Smrť – zmŕtvych- vstanie

Každá ľudská bytosť je stvorená, aby bola hlbokým tajomstvom a záhadou pre iného. Ale v nebi bude tento závoj odstránený. Nie na naše zahanbenie, ale na doplnenie našej radosti. Budeme šťastnými deťmi v dome svojho Otca. Budeme sa tešiť z toho, že Boh je a aký je. Príde aj objavovanie našich vlastných životov. Čas, keď sa pozrieme späť spolu s naším Pánom na príbeh nášho života. Každá ukrytá vec vyjde na povrch, každé slovo vyrieknuté v skrytosti bude zverejnené. Nebude to celé ako horor? Ako to tak môže byť? Je možné, že nás čaká hanba? Nie. Boh sám nás zaodeje do bieleho rúcha (Zjv 3,5). Je možné, aby Milujúci odhalil svoju milovanú pred celým vesmírom? Nikdy. Boh bude určite hodnotiť naše životy. A nech už bude naša spomienka na minulosť v nebi akákoľvek, jedno je isté: bude nám to na radosť. Budeme čítať náš príbeh vo svetle vykúpenia a budeme vidieť, ako Boh používal oboje – aj dobré aj zlé pre naše dobro a Jeho slávu. Naša vďačnosť a bázeň sa spoja do oslavy láskavého Boha. Mňa osobne tieto myšlienky naplňajú veľkou radosťou.

Text a fotografie Peter Lazor ■

VEĽKONOČNÉ PÁPEŽOVO „URBI ET ORBI“

(pokračovanie zo str. 1)
príliš duchovne hlboké. Nám pápež zaželá „milostiplné a požehnané veľkonočné sviatky“. A predsa, ak ideme slovo po slove, objavíme bohatstvo slovenského pozdravu. Veľká noc je „sviatkom“, teda nie hocijakým dňom, ale dňom určeným pre naše posvätenie (od slova svätiteľ). Ide tu o naše obohatenie, o nadobudnutie „novej kvality života“ a pramene tejto kvality sú tiež vyjadrené v pozdrave: (Božia) milosť,

požehnanie a najmä veľkonočné čiže vykúpené Kristom. Vďaka Veľkej noci sa stávame vykúpenými ľuďmi, novými ľuďmi, posvätenými ľuďmi žijúcimi v Božej milosti a Božom požehnaní. Toto môžeme vzťahovať už na našu pozemskú existenciu, ale rovnako aj na našu existenciu v nebeskom kráľovstve. Zaujímavý obsah veľkonočného pozdravu majú naši bratia Slovania žijúci na Balkáne, ale tiež na východ od našej vlasti. Ich pozdrav má formu dialógu:

Christos voskres – voistinu voskres. Prvá časť pozdravu je zvestou, oznámením, že Kristus vstal (z mŕtvych) a druhá časť je potvrdením tejto skutočnosti, ale nie hocijakým potvrdením, ale potvrdením, ktoré sa rovná istote: voistinu voskres čiže jeho vzkriesenie je „istina“, istota! Viera našich bratov vyjadrená v tomto pozdrave je tak pravdivá, že je istotou ich života, pevným bodom, čímsi nespochybniteľným. A takto by sme mohli postupovať a vysvetľovať je-

den veľkonočný pozdrav za druhým a každý by pre nás mal hlboký duchovný obsah, ktorý doň vložili dejiny jednotlivých národov, ich tradície, bolesti i radosti ich veriaceho ľudu.

Potom pápež, odvolávajúci sa na svoj úrad zástupcu Ježiša Krista, dovoľávajúci sa autorit veľkých apoštolov Petra a Pavla a pomoci všetkých svätých, udelí veľkonočné požehnanie Urbi et Orbi mestu Rímu i celému svetu.

Ján Duda ■

Milí mladí čitatelia!

Venovali sme sa už stretkárom a spevokolu. Tentokrát to bude o istotne najstaršom spoločenstve mladých v našej farnosti - o miništrantoch.

Pôvod a služba

Slovo miništrovať pochádza z latinského slova ministrare a znamená slúžiť, posluhovať. Miništrovaním teda rozumieme posluhovať pri Pánovom oltári. Miništrant by sa mal vyznačovať týmito vlastnosťami: usilovnosť, čistota, zbožnosť a vzornosť.

Miništranti v Markušovciach

U nás, pokiaľ viem, bol stále dostatok miništrantov. Pred pár rokmi, keď nás bolo vyše tridsať, sme skôr museli riešiť príjemné problémy, kam si sadnúť. V súčasnosti síce náš počet mierne klesol, ale vždy potešia najmä malí chlapci, ktorí sa prihlásia po prvom svätom prijímaní. Samozrejme, že je to pre nich len začiatok, skúška, ktorá sa im možno nebude až tak páčiť a možno zasadnú aj naspäť do lavíc medzi ostatných veriacich, ale kto zo starších miništrantov neprešiel svojim začiatkom? Preto nie je správne, ak niektorí veriaci na to hľadajú s opovrhnutím. Potrebná je skôr podpora, milé slovo či dobrý príklad. Ak sa vo farnostiach neudržia vhodné podmienky pre malých miništrantov, tak sa ľahko môže stať, že o pár rokov nebude mať kto miništrovať. Samozrejme, je potrebné aj vedenie od rodičov a tiež starých rodičov a to, či sa chlapci cítia v kolektíve dobre.

Miništrantské aktivity

Pre každé spoločenstvo je dôležité aj organizovanie spoločných akcií, na ktorých sa máme možnosť lepšie spoznať a zabaviť. Je možno na škodu, že cez školský rok nie sú skoro žiadne a chýbajú najmä nejaké pravidelné stretká (snáď v blízkej budúcnosti). No v lete si často chodíme zahrať futbal, organizuje sa aj futbalový turnaj pre miništrantov z okolitých obcí a miništrantská chata. Oblúbený je aj vianočný miništrantský turnaj v šachu, dáme a piškvorkách, ktoré majú tradíciu už pekných pár rôčkov. Samozrejme, ne-

dalo by sa všetko organizovať len tak, ale sú na to potrebné isté financie, používajú sa najmä tie z „vianočnej krabičky pre miništrantov v kostole“, ako aj príspevok z obecného úradu. Za obidva zdroje by som sa chcel v mene všetkých miništrantov poďakovať.

Anketa

1. *Prečo miništruješ a čo sa ti na miništrovaní najviac páči?*

2. *Ako vnímaš z toho vyplývajúce povinnosti?*

3. *Čo si myslíš o spoločných akciách?*

1. Miništrujem preto, lebo som s babkou chodil do kostola keď som bol malý, páčilo sa mi to a hneď na druhý deň po 1. svätom prijímaní som začal. Páči sa mi, že môžem slúžiť Bohu.

2. Tých povinností nie je až tak veľa, ale snažím sa ich dodržiavať: chodiť do kostola vtedy, keď mám službu, alebo keď ma iný miništrant poprosí.

3. Pri spoločných akciách viac spoznám našich miništrantov a aj skvelých ľudí mimo svojej farnosti.

Gabriel, 14 r.

1. Miništrujem, lebo takto môžem byť pri svätej omši najbližšie k Ježišovi Kristovi. Miništrovať znamená slúžiť

Bohu. Miništranti slúžia aj kňazovi a samotným veriacim. Páči sa mi, že takto môžem prehlbovať svoj vzťah k Bohu. Tiež sa mi páči, že sa takto stretnem s kamarátmi, s ktorými sa môžem porozprávať, môžu mi poradiť. A že sú to slušní kamaráti.

2. Každý miništrant má svoje povinnosti. Mal by byť vzorom pre mladých. Povinnosť vidím aj v zodpovednom pristupovaní pri slúžení svätej omše, tomu predchádza príprava liturgických kníh, alebo aj prinášanie obetných darov. Slúžime Bohu a veriacim.

3. Miništrantské akcie boli za moje - už pomerne dlhé miništrantské pôsobenie vždy úžasné. Väčšinou ich robili naši bohoslovci, diakoni či kapláni. Vnímam ich ako prehlbovanie vzťahov nielen medzi sebou, ale aj s Bohom. Vždy bolo kopec zábavy a mám z nich nezabudnuteľné zážitky. Ďakujem všetkým, ktorí tieto akcie pre nás pripravili.

mp, 18 r.

Súťaž

Napíšte nám, či ste so svojimi možnosťami aktivít vo vašej farnosti spokojní a v čom by ste si vedeli predstaviť zlepšenie súčasnej situácie. Na vaše odpovede sa tešíme, istotne niektoré aj zverejníme a odmeníme nejakou vecnou cenou.

(Odpovedať môžete na adresu redakcie alebo mailom na michal.131@azet.sk.)

Michal Bušovský ■

Izrael mojimi očami

Pohľadnica z Izraela

Dnešný Izrael je moderná krajina, ktorá vznikla po 2. svetovej vojne zásluhou svetového spoločenstva a OSN. Bol vyhlásený 2. mája 1948.

Silným podnetom pre znovuvytvorenie židovského štátu bola genocída zo strany Hitlera, keď za bránami koncentračných táborov prišli o život milióny Židov. Na umiestnenie nového štátu bolo niekoľko alternatív. Išlo o miesta so zvýšeným výskytom židovského obyvateľstva: Argentína, Uganda, Rusko... Nakoniec sa odhlasovalo pôvodné územie Blízkeho východu, na ktorom bola v tom čase Palestína. Židia mali obsadiť západnú, Arabi východnú polovicu. Dnes má 3,5 milióna Palestíncov vytvorenú vlastnú, „ostro stráženú“, autonómiu. Zaberá asi 22 % pôvodného územia, ktorého značnú časť tvorí nehostinná skalnatá Júdejská púšť. Keď si predstavíme náboženské zánietenie jedných i druhých, ľahko pochopíme zdroj konfliktov i príčinu neustáleho napä-

tia v tejto oblasti. Ani so susednými štátmi nemá Izrael dobré vzťahy. Hraniče s Libanom a s Jordánskom sú z Izraela nepriechodné. V šesťdesiatych rokoch Izrael anektoval západný breh Jordánu, ktorý patril Jordánsku. Sladké vody Jordánu sú v týchto oblastiach vzácnosťou, znamenajú život. Nezabudnuteľným obrazom bude pre mňa pole datľových paliem s hadičkou okolo každého kmeňa pre pravidelný prísun vody, riadený modernou počítačovou technikou. Pre Izrael je typických sedem druhov plodín, ktoré spomína aj Biblia: pšenica, jačmeň, olivy, vinič, datle a granátové jablká. Dopestujú tu aj banány. Banánovníky sú podstatne nižšie ako v oblasti dažďových lesov a trsy ich plodov boli v čase našej púte chránené obalmi. Základ jedálneho lístka tvoril široký sortiment zeleniny v rôznej úprave i v kombinácii v šalátoch od výmyslu sveta, kvalitné syry, ryby, olivy. Namiesto múčnikov bolo vždy v ponuke sladké šťavnaté ovocie, na pitie

čerstvé ovocné šťavy a obyčajná voda. Na bravčové tu zabudnite, plne ho nahradili ostatné druhy mäsa. Delikatesou bola pre všetkých ryba sv. Petra. Chutila mi arabská káva i nekvasený chlieb.

Dnešnú hranicu s Jordánskom tvorí systém priekopových prepadlín, ktoré v rovnakom smere pokračujú až do Východnej Afriky. Je to bezodtoková oblasť, ktorá je výškovo pod úrovňou Stredozemného mora. Začína Galilejským morom, pokračuje tokom Jordánu, ktorý sa doň vlieva a súčasne aj vyteká. Slovo „jordan“ v preklade znamená výstup. Od Jordánu do izraelskej krajiny treba stúpať. Vody Jordánu sú pre nás symbolom krstu. Po jeho prijatí sa tiež očakáva „výstup k Bohu“. Rieka Jordán ústi do Mŕtveho mora. V skutočnosti je to jazero, nie je prepojené so žiadnym oceánom. Mŕtve more je najnižšie položené miesto na zemskom povrchu. Dôsledkom silného odparovania má jeho voda najvyššiu slanosť. „Lognúť“ si z nej je veľmi nepríjemné,

spôsobuje to zdravotné ťažkosti. Riešením je dostatočný príjem čistej vody alebo vracanie. Vysoký obsah soli má liečivé účinky pri rôznych kožných ochoreniach. Globálnym otepľovaním sa plocha Mŕtveho mora neustále znižuje.

Počasiu na území menšom, ako je Slovensko malo veľké výkyvy. Najteplejšie bolo v severovýchodnej Galileji okolo Galilejského mora. Prevládala tu svieža zeleň, kvitli mandľovníky a oleandre žiarivých farieb. Pri Mŕtvom mori ukazoval teplomer 24 °C. Silný vietor i zamračená obloha vešteli očakávané zrážky. Tie nás zastihli v Jeruzaleme, ktorý je vzdialený sotva 30 km. Prekvapila ma ich intenzita. Voda tiekla celoplošne ulicami. Moje topánky to nezvládli. Pomohli suché ponožky a igelitové vrecúška, pretože teplota sa pohybovala len okolo 10 °C.

Hlavným mestom Izraela je Jeruzalem. Je mestom modlitieb a turistického ruchu. Leží na území Palestíny, vstupuje sa doň cez colné kontroly. Aj keď je Betlehem jeho predmestím, oddeľuje ho vysoký múr, ktorý mi veľmi pripomínal podobný tomu v Berlíne. Pohyb bez pasu bol jednoducho nemožný.

Izraelský parlament má sídlo v Jeruzaleme, ale veľa administratívnych funkcií plní Tel Aviv. Spolu s priemyselnou Haifou predstavujú veľkomestá západného štýlu. K najstarším mestám patrí Jericho a Cézarea, ktorá je úzko spätá so životom sv. Pavla.

Oblasť Blízkeho východu je kolískou civilizácie a viacerých svetových

náboženstiev. O historické zaujímavosti nie je nuda. Určite k nim patria aj zrúcaniny dômyselného Herodesovho sídla na Masade i kláštora v Kumráne. V okolitých jaskyniach boli nájdené najstaršie pergamenové zvitky Starého zákona, ktoré potvrdili jeho božský pôvod.

Krajina Biblie

„Izrael – zaslúbená Zem.“ Sám Boh prisľúbil túto krajinu oplývajúcu vínom a mliekom praotcovi Abrahámovi ako odmenu za jeho neotrasiteľnú vieru a bezhraničnú dôveru v neho. Hlad a otroctvo v Egypte bolo trestom pre Jakubových synov a ich potomkov pre ťažký zločin voči svojmu bratovi Jozefovi. Aj tu však Boh prejavil svoje milosrdenstvo. Povolal Mojžiša, aby vyviedol židovský národ späť do svojej vlasti.

„Izrael – Svätá zem.“ Tu sa Boh najviac priblížil ľudstvu cez svojho syna Ježiša Krista. Jeho narodenie prinieslo smrť betlehenským neviniatkam. Detstvo v chudobe a poslušnosti prežil v Nazarete, kde sa mu nedostalo uznania: „K svojim prišiel a svoji ho neprijali!“ Prístrešie našiel v neďalekom Kafarnaume u rybárov Petra a Ondreja pri Galilejskom mori. Tu sa začalo aj jeho verejné účinkovanie. Nepriďžal sa spoločenských konvencií, odmietal pretváрку farizejov i striktné dodržiavanie židovských zvykov. Často hovoril v podobenstvách, ktorým mnohokrát nerozumeli ani jeho najbližší – uče-

níci. Svojím skromným životom, nekompromisným prístupom mnohých pobúrili: „Tvrdá je to reč, kto to má počúvať!“ Pán Ježiš prišiel s novým príkazom: „nadovšetko milovať Boha, milovať bližného ako seba samého“. Každodenne hľadať Boha v modlitbe a vo Svätom písme. Stíšiť sa a načúvať Božiemu hlasu a jemu podriaďiť svoje konanie. Neodtlačíť ho na perifériu svojej existencie! Svoj život obetovať službe bližnému, prejavovať milosrdenstvo i nezištnú pomoc biednym tohto sveta, odpúšťať.

Trasa našej púte viedla po všetkých miestach spojených so životom Pána Ježiša a s dôležitými udalosťami z jeho života, ktoré opisujú evanjelisti. Bolo povznášajúce vystúpiť na horu Tábor a na mieste Premenenia Pána sa v duchu preniesť o dve tisícročia späť a uvedomiť si pritom nutnosť vlastnej premeny. Bolo úžasné chodiť po miestach Ježišových zázrakov a na prahu pôstu i s úctou, vďakou, najhlbšou pokorou navštíviť všetky miesta zviazané s krvavou drámou nášho vykúpenia: Betfage, Olivovú horu, Večeradlo na hore Sion, Getsemanskú záhradu, Krížovú cestu, či Golgotu. Nezabudnuteľným ostane aj obraz večného mesta Jeruzalema s pulzujúcim životom jeho arabských i židovských obyvateľov či kúpanie v Mŕtvom mori. Nezabudnuteľnou ostane i priateľská atmosféra pútnikov zo všetkých kútov Slovenska – na čele s jeho koordinátorom Mons. Majerníkom.

Monika Hamráková ■

Sprav si ma, Pane, nástrojom

Deti sa občas pýtajú: „Prečo my chodíme do kostola a kamarátka s rodičmi nie? Prečo sa my modlíme a inde sa nemodlia?“ a podobne. Je niekedy dosť ťažké odpovedať na rôzne detské otázky. Verím však, že čo sa týka chodenia do kostola, každý z nás to vie svojím spôsobom vysvetliť. Možno povieme, že nevieme, nerozumíme, prečo iní nechodia, ale vieme, že my chodíme preto, že tam počujeme o Ježišovi, Jeho živote, Jeho láske, že sa tam s ním stretávame. Tiež, že kde sú dvaja, alebo traja prítomní v Jeho mene, On je tam s nimi. Možno im povieme, že tam môžeme počuť i to, ako sa máme správať v živote, ako robiť niektoré veci lepšie. Môžeme si tam zaspievať, oddýchnuť, rozmýšľať, vložiť Bohu do rúk naše starosti, vyžalovať sa v tichosti, prežiť pokoj. Deti cítia, aký máme postoj k bohoslužbám. Ak povieme, že Pán Ježiš nás každý deň pozýva na hostinu, na svadbu, pretože svätá omša je veľká slávnosť a toto prirovnanie o svadbe možno ďalej rozviníme, deti sa iste zapália. Ved', ktoré dieťa by nešlo rado na svadbu? Na tejto svadbe sa každú nedeľu oslavuje Ježišovo zmŕtvychvstanie. Isteže je dobré viesť aj rozhovor tým smerom, že vysvetlíme osobitne samotnú nedeľu, jej prežívanie, zasvätenie, že v tento deň môžeme byť celá rodina spolu, môžeme navštevovať blížnych, odpocínúť si, načerpávame silu do ďalšieho týždňa. Naopak ľudia, ktorí nedeľu nesvätia, sú vyčerpaní, nervózni, nemajú nikdy na nič čas. A čo znamená pre nás modlitba? Niekedy sa možno naši malí pri modlitbe nudia a odmietajú sa modliť, niekedy si ozaj povedia: „Prečo ja musím a ten môj kamarát nie?“ Tak tu je zas možnosť povedať,

že my sa naozaj nemusíme modliť, ale môžeme sa zhovárať o tom, aký je život bez modlitby, bez Boha a na druhej strane, ako nás modlitba s Bohom spája. Osobne uprednostňujem modlitbu celej rodiny spolu, keď všetci každý deň, približne v tú istú dobu, klakáme k modlitbe a vzdávame vďaka za celý prežitý deň, zaspomíname, čo sme prežili – dobré i zlé, poprosíme za nás i za blížnych o pomoc a ochranu – teda modlíme sa vlastnými slovami, rozprávame sa osobne s Bohom, Ježišom a Máriou. Potom pridáme i desiatok ruženca. Priateľka mi rozprávala, ako raz večer s manželom museli deti nechať chvíľu samé a odišli na pol hodiny za povinnosťami, po piatich minútach sa však vrátili po zabudnutú vec a deti našli kľučkať pri postieľkach s ružencami v rukách. Úžasné. Deti cítia hĺbku viery v rodine a podľa toho sa aj sami správajú. Každá nábožensky založená rodina má svoj vlastný rituál, svoj vlastný spôsob modlitby, každý by mohol rozpovedať svoj osobný zážitok rodinnej modlitby a to je správne. Deti nie vždy však vydržia modliť sa, preto si myslím, že nie je na škodu modlitbu spestriť spevom detských piesní, či „ukazovačiek“, aby aj deti prežili radosť s modlitby. Tiež čítanie obrázkovej biblie môže deťom hlbšie prežívať vieru, prostredníctvom biblických príbehov sa dá veľa deťom vysvetliť. No a dnes už existuje toľko hodnotných ilustrovaných detských náboženských kníh, ktoré nám zaiste pomôžu pri výchove a rozhovoroch s našimi malými pokladmi, ktoré nám Boh zveril. A tak sa rodičia stávajú sprostredkovateľmi viery, nástrojom Božím.

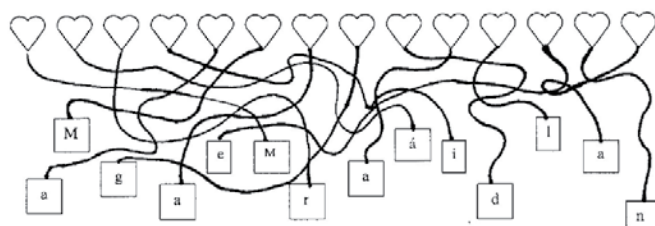
Adriana Lazorová ■

Ahoj Dobráčikovia!

Rada čítam príbehy, hlavne také pre deti, trochu poučné, zábavné, skrátka jednoduché, nie dlhé. Mám rada zaujímavé knihy, časopisy, niekedy si niečo na čítanie stiahnem z internetu. Poznám veľa detí, ktoré rady čítajú. Čítame, lebo sa nám niečo páči, lebo chceme vedieť, ako sa nejaká príhoda alebo dej skončí. To všetko je veľmi dobré a správne. Prostredníctvom kníh alebo iného čítania sa dozvieme veľa zaujímavosti o svete, prírode, zvieratkách, o živote, o hrdinoch z dávnej minulosti, alebo súčasnosti... Jednoducho každý si nájde niečo, čo ho zaujíma a popritom zabudneme i na rôzne nepríjemnosti, oddýchame si a zistíme, že kniha je náš dobrý kamarát. Kamarát, ktorý nám nikdy nevynadá, ba naopak, ticho sa s nami zhovára. Nikdy nás nenúti čítať, ale pozýva nás zažiť dobrodružstvo spolu s hlavnými hrdinami, pozýva nás poznávať niečo nové. Potom môžeme prečítané vyrozprávať priateľom, rodičom, porovnávať dobro a zlo, učíme sa rozoznávať,

čo je správne, čo nesprávne a neraz sa usilujeme napodobňovať hlavného hrdinu – dúfam však, že v tom dobrom. Veru, knihy sú rôzne – dobrodružné, náučné, humorné, sci-fi, životopisné, rozprávkové, encyklopedické a iné. No a to je na nich také pekné, že si môžeme vybrať, čo nás najviac fascinuje, čo by sme najviac chceli vedieť a zažiť. Popri rôznych knihách má najdôležitejšie postavenie Sväté písmo. Ono je knihou kníh. V ňom nájdeme všetko to, čo kniha môže mať. Viem, možno ešte mnohému v tejto knihe nerozumiete, ale rodičia vám v tom iste pomôžu. V obchodoch sa dajú kúpiť aj rôzne ilustrované Biblie, ktoré sú písané jednoduchošie. Ak si zvyknete čítať Sväté písmo od malička, nikdy sa ho nebudete chcieť vzdať. Netreba ho čítať naraz, ale po kúskoch, niekedy len po dvoch – troch vetách, ktoré nás posilnia na nový deň a ak prečítate úryvok mamke, ockovi, prežijú deň radostnejšie i oni v odovzdanosti do Božej vôle a do Božích rúk.

Naša súťaž

Aso Svätým písmom bude súvisieť i súťaž.

Viete, milí dobráčikovia, komu sa Pán Ježiš po zmŕtvychvstani zjavil prvému? Nájdete to v evanjeliách. Ale, aby ste nemuseli dlho hľadať, pomôže vám v tom náš rébus. Ak postupne správne zaradíte

písmená k jednotlivým srdiečkam (Ježiš nás z lásky vykúpil na Veľkú noc, preto tie srdiečka), zistíte odpoveď na našu otázku.

Ďakujeme súrodencom Matúškovi a Blažejkovi Grečkovcom, ktorí poslali správnu odpoveď – ryba.

Adriana Lazorová ■

Mladí sa pýtajú...

Dobrý deň, som študentkou gymnázia. Poprosila by som vás, či by ste mi nemohli odpovedať na zopár otázok, ktorých odpovede by mi pomohli pri písaní práce na tému Satanistické prvky v rockovej hudbe a jej vplyv na poslucháča. Mojou prácou by som chcela odhaliť spôsob podmaňovania si poslucháča a taktiež zistiť negatívne vplyvy. Keďže texty niektorých autorov sú obzvlášť rúhavé s prvkami satanizmu, zaujímal by ma postoj Cirkvi k tejto oblasti.

1. Pri písaní práce sme sa stretli s textom piesne od skupiny Dimmu Borgir, ktorej text vám uvádzame. Neexistuje v Cirkvi právo, ktoré by umožnilo, aby tieto texty boli cenzurované?

Pozdvihni svoj meč k bitke, hrdý človeče. Nech sa dnes začne krviprelievanie

Zotni hlavu každému kresťanovi

A znásilni ich ženy a deti

Každý kresťanský kríž, ktorý nájdeš, prevrátiť

Každá budova s Božím menom zhorí

Každý hrob kresťana bude znesvätený

Každú noc sa budeš prebúdzat', ľudské zvierat'

A pocítiš ako v tebe horí krv ako oheň

Každú noc budeš besnieť v uliciach ako šialený

A ničtiť každú známku života

DUDA: Otázka je, čo chápete pod pojmom „cenzurované“? Ja to chápem ako vyjadrenie cirkevnej autority (diecézneho biskupa), že tieto texty sú proti viere a katolíckym mravom a pre katolíkov sa neodporúčajú. Iste, takéto niečo sa dá urobiť. Problém je však aj v tom, že žijeme v dobe elektronických médií a nemáme ani toľko síl, ani kapacít, aby sme toto všetko ustriedali a odsudzovali. Potom je tu ďalší problém: takéto cenzúrovanie by mohlo byť pre tieto texty dobrou reklamou. Preto otcovia biskupi si dobre musia zväziť k čomu sa budú a k čomu nebudú vyjadrovať.

2. Myslíte si, že tvrdá rocková hudba (resp. metalová) spolu s depresívnymi, satanistickými textami má vplyv

na poslucháča? Ak áno, tak aký?

DUDA: Nevieť sa k tomu celkom dobre vyjadriť, ale myslím si, že už ten hluk a rachot nie je dobrý. Určite každé zlé, a teda aj satanistické texty a piesne majú negatívny vplyv na ľudí, ktorí ich počúvajú.

3. Čo si myslíte o pokresťančovaní rocku? Teda keď sa ponechá tvrdá rocková hudba a pridajú sa texty o Bohu?

DUDA: Mňa osobne takéto hudba neoslovuje, ale pripúšťam, že niekoho môže pozitívne osloviť.

4. Súhlasíte s tvrdením, že diabol využíva práve takéto hudbu, aby k sebe priťahoval prívržencov?

DUDA: Pripúšťam, že zlý duch využíva všetko dostupné, aby odvrátil človeka od Boha. Ale verím, že vplyv satana je obmedzený, lebo nás Pán Ježiš vykúpil. Kto sa modlieva, posväcuje sviatosťami a usiluje sa žiť s Bohom, nech je spokojný a raduje sa zo života s Pánom.

5. Čo najhoršie, podľa vás môže táto hudba spôsobiť?

DUDA: Nevieť, čo tým myslíte? Čo „najhoršie...“? To závisí od mnohých predpokladov človeka – fyzických a psychických, ale i od jeho náboženského presvedčenia a života s Bohom. Kto však v sebe, vo svojom vnútri, necháva „prietor“ zlu a hriechu, v prípade takéhoto človeka toto zlo môže napáchať veľa škody rôzneho druhu.

Ďakujem za vaše odpovede!

Podakovanie

V dňoch 12. a 13. 12. 2008 sa konala v kostole v Markušovciach Duchovná obnova, ktorú viedol, sväté omše celebraval a prednášal nám náš pán farár Ján Duda. Jeho prednáška mala štyri časti.

V prvej časti sa zamerával na modlitbu. Hovoril, ako sa máme modliť, či už spoločne v kostole, ale hlavne doma. Buď spolu s príbuznými alebo sami vo svojom kútiku.

V druhej časti hovoril o tom, ako si máme prehlbovať poznatky o Božích Pravdách, ako ich ďalej odovzdávať svojim deťom a okoliu, keďže dnešná mládež veľmi málo alebo vôbec nečíta katolícku ale ani dennú tlač.

Tretia časť bola zameraná na Nadprirodzený život verzus prirodzená ľudskosť. Poukázal nato, ako sa máme usilovať žiť a hlavne, ako sa vysporiadať so svojimi zlovykmi, s vlastným sebestvom a hlavne hľadať východisko, ako všetko zlé odstrániť.

Štvrtá téma patrila Eucharistii. Hovoril, ako často máme pristupovať ku Eucharistii, k Božiemu pokrmu pre posilu duše i tela.

Duchovná obnova bola ukončená adoráciou.

Cestou domov z kostola sme si opakovali: „Ako krásne bolo za tie dva dni v našom kostole“. Dve odslúžené sväté omše, veľmi poučná prednáška – dobre sa nám počúvalo. Verím, že každý z nás si domov odniesol len to najlepšie. Zase sme na nejaký čas duchovne pookriali.

Za to Vám, dostojný pán farár, za všetkých členov Spoločenstva posvätného ruženca v Markušovciach, vyslovujem srdečné podakovanie a odovzdávam kyticu užitú z modlitieb posvätného ruženca.

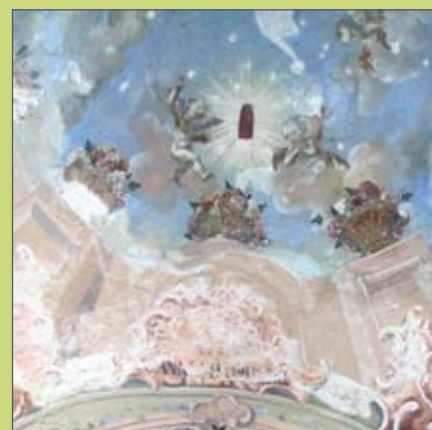
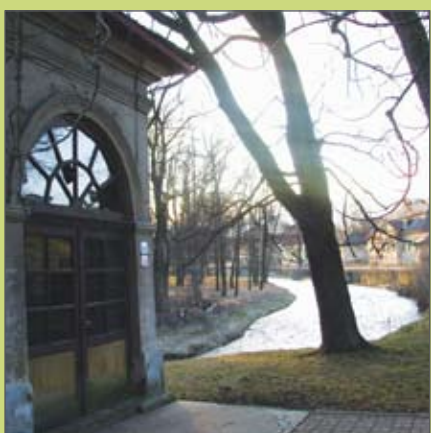
V novom roku 2009 vyprosujem pevné zdravie a veľa Božích milostí.

Kristína Dobranská ■

Založené 1999

Kaplnka sv. Jána Nepomuckého v Markušovciach

Vydáva Rímskokatolícky farský úrad Markušovce pre farnosť Markušovce a filiálky Teplička, Pod Teplička a Lieskovany. Zodpovedná redaktorka: Mgr. Monika Hodnická. Redaktori: Adriana Lazorová, Peter Lazor, Lýdia a Michal Bušovský a externisti. Sadzba a grafická úprava: Ing. Peter Hamrák. Technické spracovanie: Tlačiareň Kežmarok. Jazyková spolupráca: Texty neprešli jazykovou úpravou. Odborný konzultant: Prof. ThDr. Ján Duda, PhD., Imprimatur: Prof. ThDr. František Tondra, spišský diecézny biskup, BÚ 16.2.1999, č. prot. 113/99. Registrované OÚ, odbor školstva a kultúry v Spišskej Novej Vsi, reg. č. 2/99. Náklad 1000 kusov. Adresa redakcie: Rím. kat. farský úrad, Michalská 52, 053 21 Markušovce. Nepredajné. E-mail: info@pokojadobro.sk. <http://www.pokojadobro.sk> Redakcia si vyhradzuje právo upravovať príspevky. Nevyžiadané rukopisy nevraciam.

www.pokojadobro.sk